100 ΧΡΟΝΙΑ ΟΛΥΜΠΟΣ (Γ΄)
ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΣΤΟΝ ΟΛΥΜΠΟ
Οι τροχοί αυτοκινήτων - Οι τέσσαρες Εγγλέζοι περιηγητές - Ο πανδοχεύς και ο τσομπάνης
του Λιτοχώ ρου

γράφει ο
Σωτήριος Δ. Μασταγκάς

(Το περιστατικό που περιγράφεται παρακάτω είναι πραγματικό και συνέβη στο Λιτόχωρο τον Απρίλιο του 1929. Ξένοι και Έλληνες άρχισαν να επισκέπτονται τον Όλυμπο και τις κορυφές του και οι Λιτοχωρίτες προσπαθούσαν να προσαρμοστούν στις νέες ευκαιρίες και τα δεδομένα που δημιουργούνταν. Το κείμενο παρατίθεται σε ύφος, γλώσσα και γραφή της εποχής εκείνης).

Είναι θλιβερόν ότι ο σημερινός πολιτισμός δεν εσεβάσθη κανέν από τα αρχαία μνημεία και κειμήλια. Ο Παρθενών, το Θησείον και τα άλλα μνημεία της Ακροπόλεως μετεβλήθησαν από τον νεοελληνικόν πολιτισμόν εις ουρητήρια. Η σκοτεινή σιωπή που εβασίλευεν εις την καταχωσμένην Πομπηΐαν εβεβηλώθη από τας επισκέψεις χιλιάδων ξένων, που εκμεταλλεύεται η καπατσωσύνη των Ιταλών. Οι ιεροί τάφοι των Φαραώ εσκυλεύθησαν από τους αρχαιολόγους και αυτή δε η κατοικία των θεών εις τον Όλυμπον εμολύνθη από τους τροχούς αυτοκινήτων, επί των οποίων επέβαινον ασεβείς άνθρωποι της συγχρόνου εποχής.

Αυτά και άλλα πολλά έλεγαν και συζητούσαν με απογοήτευσιν τέσσαρες Εγγλέζοι περιηγηταί που είχαν ανεβή προ ημερών εις την υψηλοτέραν κορυφήν του Ολύμπου, βλέποντας επί του υγρού εδάφους αποτυπώματα λαστίχων αυτοκινήτου. Μια όμως δεινή απορία τους κατείχε περί του πως κατώρθωσεν εις τα κατσάβραχα εκείνα να σκαρφαλώση αυτοκίνητον, την στιγμή που ούτε μουλάρι μπορεί ν' ανέβει εκεί. Με την απορίαν αυτήν άλυτον οι Εγγλέζοι, αφού απέδωκαν τον φόρον του σεβασμού προς τας αρχαίας θεότητας, κατήλθον εις Λιτόχωρον προς τα χαμηλότερα μέρη του βουνού, ακολουθούντες τα ίχνη της διαβάσεως του αυτοκινήτου και ολονέν καταπλησσόμενοι δια το κατόρθωμά του, που δεν εδυσκολεύθη να περάση και από κρημνούς.
Εις Λιτόχωρον ευρήκαν ένα πανδοχείον διευθυνόμενον από ένα επιχειρηματίαν του χωριού, από τον οποίον έσπευσαν να ζητήσουν πληροφορίας περί του τρόπου της διαβάσεως του αυτοκινήτου. Ο πανδοχεύς, που διετήρει και μπακάλικον, νομίσας ότι οι Εγγλέζοι ζητούσαν ν' αγοράσουν από τα τρόφιμά του, ήρχισε να τους επιδεικνύη έν προς έν τα εμπορεύματά

του. Οι Εγγλέζοι όμως αδημονούντες ήρχισαν να φωνάζουν όλοι μαζύ, πράγμα που εφόβισε τον πανδοχέα και ένα τσομπάνην τρώγοντα κατ' εκείνην την στιγμήν το λιτόν του γεύμα, ο οποίος τρομάξας τόβαλε στα πόδια.

Η φυγή του τσομπάνη θα παρήρχετο απαρατήρητος από τους Εγγλέζους, αν δεν συνέβαινεν ένα απροσδόκητον περιστατικόν, που έκαμεν αυτούς να τον κυνηγήσουν, να τον πιάσουν και να του βγάλουν τα χονδροπάποντσά του, τα οποία εξέταζαν μετά προσοχής επί πολλήν ώραν. Τα παπούτσια αυτά δεν είχαν τίποτε το αξιοπρόσεκτον, ειμή μόνον ότι ήσαν τρύπια και είχον εις τα πέλματα καρφωμένα... λάστιχα αυτοκινήτου. Έτσι ελύετο η απορία των Εγγλέζων περί του πως κατώρθωσεν αυτοκίνητον να αναρριχηθή επί της κορυφής του Ολύμπου όπως εφαίνετο από τα αποτυπώματα, που ωφείλοντο, όπως απεδείχθη εις τα χονδροπάποντσα του τσομπάνη με τα λαστιχένια πέλματα. Ο τελευταίος αυτός παρακολουθών ξυπόλητος τις παρατηρήσεις των Εγγλέζων, ενόμισεν ότι τα παπούτσια του είχαν αρχαιολογικήν αξίαν και προσεφέρθη να τα πωλήση αντί... πέντε λιρών. Η έκπληξίς του όμως υπήρξε μεγάλη όταν είδε τους Εγγλέζους να του δίνουν δέκα λίρες χωρίς να πάρουν και τα παπούτσια του. Και ξαναβάζοντας με ευλάβειαν τα γουρλούδικα παπούτσια του εψιθύρισε:

- Μωρ' ντιπ κουτόφραγκοι είναι αυτοί οι ξένοι! Ξέχασαν να πάρουν τα παπούτσια που αγόρασαν. Ας είναι όμως, θα τα μοσχοπουλήσω σ' άλλονε.
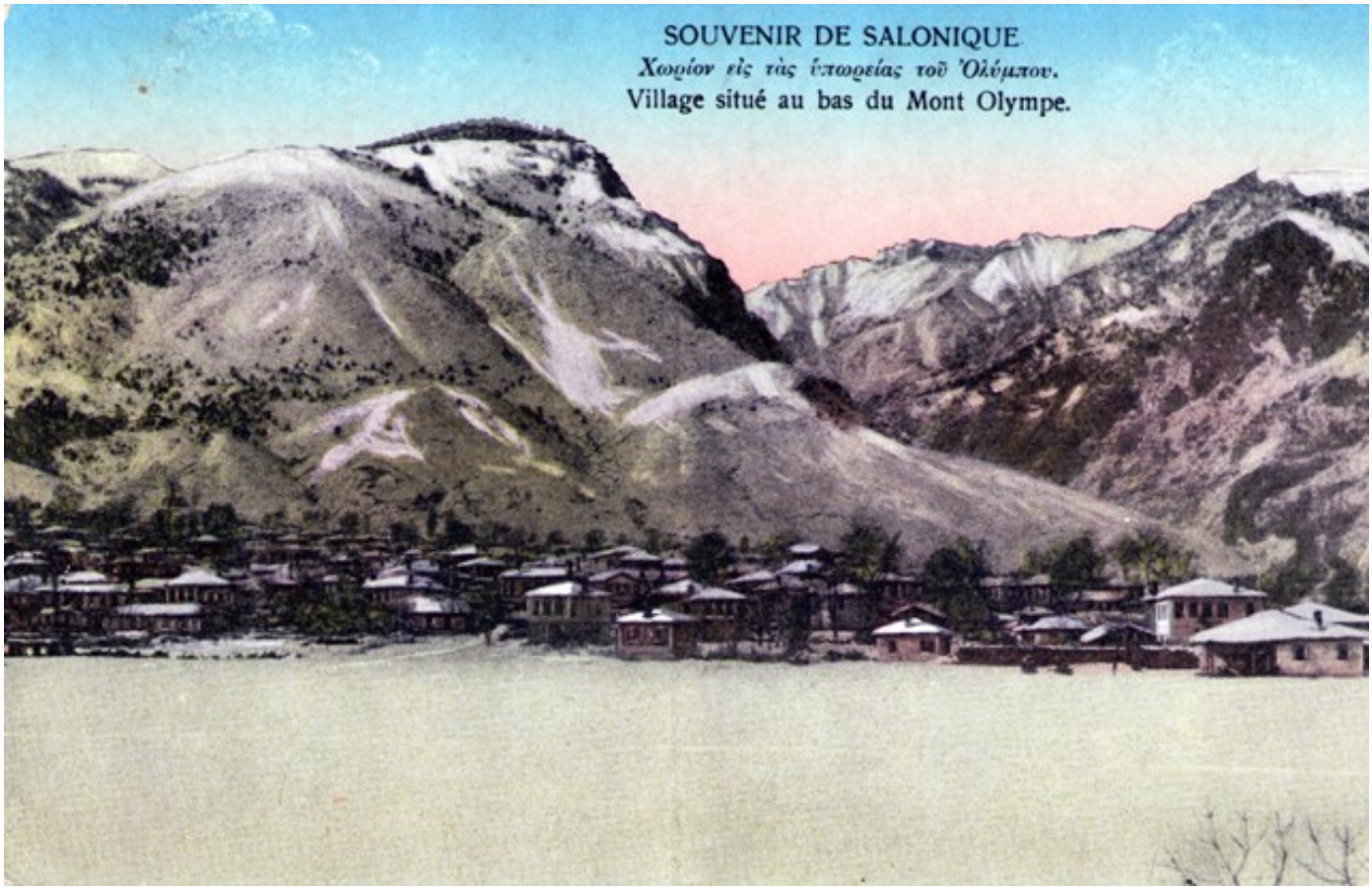
Μέχρι της στιγμής δεν επληροφορήθην αν ο λιτοχωριανός τσομπάνης ευρήκε μουστερήν δια τα παπούτσια του.